

LUNDS
UNIVERSITET

Hiphop, kön och sexualitet

En kritiskdiskursanalys av svenska hiphoptexter

Lina Niklasson

Avdelningen för mänskliga rättigheter

Historiska institutionen

Kurskod: MRSK30

Termin: VT 2014

Handledare: Lina Sturfeldt, Rusbeh Parsi

Omfång: Antal ord (10000-15000)

Abstract

This paper will have a focus on hip hop and feminist theory. The theory is based on Judith Butler's theory of gender as discursive and performative and heterosexuality as the norm. The norm of heterosexuality is influenced by the power structure presented by Michael Foucault and his theory of sexuality and power. The material that will be investigated consists of rap lyrics from 10 Swedish hip-hop artists, and these will be analyzed by using the theory presented and with Norman Faircloughs critical discourse analysis as a method. The purpose of this paper is to explore how sexuality and gender are reproduced in rap lyrics. And to see if the heterosexual matrix as Butler believes is the governing norm formation in our society is reproduced or challenged in the texts. A reproduction of gender and sexuality within the heterosexual matrix framework allows it to be maintained and if there is something outside the "natural", there is a discrepancy and heterosexuality becomes challenged. Hiphop have both been accused of sexism and women's oppression but also been acclaimed for fine sincerity and in recent years a hint of feminism. This makes rap lyrics an interesting basis for my investigation.

Nyckelord: Judith Butler, kritiskdiskursanalys, sexualitet, kön, heterosexuell matris, hiphop.

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
1.1	Bakgrund.....	6
1.2	Syfte/Problemformulering.....	7
1.2	Material.....	8
1.2.1	Primärmaterial och sekundärmaterial.....	8
1.2.3	Källkritik.....	9
1.3	Forskningsetiska bedömningar.....	10
2	Teori och Metod.....	10
2.1	Teori.....	11
2.1.1	Butler och genealogi.....	11
2.1.2	Den heterosexuella matrisen.....	12
2.1.3	Butler och performativitet.....	13
2.2	Metod.....	14
2.2.1	Kritisk diskursanalys- Faircloughs tre stegs modell.....	14
2.4	Kritik mot teorin och metoden.....	16
3	Litteraturöversikt och tidigare forskning.....	17
4	Undersökningen.....	21
4.1	Kön och genus som diskurs.....	21
4.2	Sexualiteten som diskurs.....	22
5	Analys.....	23
5.1	Förväntningar på det motsatta könet i den heterosexuella relationen.....	23
5.1.1	Analys.....	24
5.2	Rädslan för normbrytning.....	25
5.2.1	Analys.....	26
5.3	Kvinnan som ägodel.....	27
5.3.1	Analys.....	28
5.4	Motsättningar.....	30
5.4.1	Analys.....	30
6	Diskussion.....	32
6.1	Sammanfattning av analysen.....	32
6.2	Reproduktion.....	33
6.4	Avvikelse.....	33

6.5	Slutdiskussion.....	34
	Referenser.....	35

1 Inledning

Två intressen som har funnits med mig sedan lång tid tillbaka är människor och musik. Jag har så länge jag kan minnas konsumerat oerhörda mängder av musik i alla olika genrer, allt från country till reggae. Musik och i första hand såklart texterna har satt ord på känslor och händelser som en själv inte har förmått sig att uttrycka. Hiphop har på senare tid fått ett allt mer utrymme och speltid bland mina spellistor på grund av den blandning av budskap som ofta grundar sig i någon form av orättvisa, misstro eller utanförskap.

Människor har alltid fascinerat mig, vi är alla så lika men ändå så olika. Eller? Är det inte så en brukar säga? Jag brukar tänka mig att vi alla är lika på den punkten att vi alla är människor men att det är den enda egentliga likheten mellan oss. I synnerhet när det gäller de förväntningar som finns de samhällsstrukturer som är den verklighet som upplever varje dag. Det finns förväntningar på mig som kvinna om hur jag ska vara och vad jag ska bära för klädsel. Blir en bjuden på bröllop står det cocktailklänning på mig och kostym på min sambo, men spelar det egentligen någon större roll vad vi har för klädsel beroende på vilket kön vi föds med? Frågor som dessa intresserar mig mycket och ligger till grund för det val av ämne och teori som jag valt för min uppsats. Det har också varit mycket inspirerande att under de senaste åren sett en utveckling där vi ser fler kvinnor på hiphopscenerna runt om i Sverige som rappar utifrån ett kvinnligt perspektiv. Femtastic är ett kvinnligt kulturkollektiv som inriktat sig på urbankonst där hiphop är inräknat. De vill uppmuntra andra tjejer att våga ta plats där män länge har varit överrepresenterade och lyfta fram de kvinnliga rösterna.¹ Vetskapen om att om att hiphop ofta har fått utstå en del kritik gällande sexism, kvinnlig objektivering och en våldsam matcho-kultur gör det väldigt intressant och spännande att undersöka hur könsnormerna i låttexterna inom denna genre ser ut.

Hiphopen har så många sidor och behandlar så många olika samhällsproblem som i min mening inte behandlas på samma sätt i andra genrer. Under senare år menar många att hiphopen i Sverige har genomgått en utveckling och blivit mer genusmedveten. Flera kvinnliga artister har tagit plats på den svenska hiphopscenen och blivit mycket populära och flera artister, män som kvinnor, utger sig för att vara feminister vilket är en positiv utveckling för den svenska hiphopen.

---

¹ Femtastic, Om oss. <http://femtastic.se/bio/> (Hämtad 2014-08-18)

1.1 Bakgrund

Hiphop är kulturell rörelse som har sitt ursprung ur ungdomsrörelsen på 70-talet i Bronx New York. Ungdomar samlades i parker och i offentliga utrymmen för att umgås och festa tillsammans. Men allt var inte bara fest och dans utan ur denna gemenskap skapades ett behov för att kunna uttrycka sig om sin situation i samhället, utanförskap och orättvisor. Ur detta föddes rap som är en del av hiphopkulturen.² Till hiphopkulturen räknas också graffiti, breakdance och Dj:ing och tillsammans med rap så bildar dessa fyra delar det som en brukar tala om de fyra elementen inom hiphop.³

Rap, som är en del av hiphopen, är född ur en underground rörelse som har haft som ursprungligt mål och syfte att uppmärksamma orättvisor. I rappens begynnelse så har musiken som har producerats varit framför av män. Orättvisorna som det ville ges uttryck för i rappen kom i synnerhet från svarta män i New Yorks förorter på grund av segregationen som hade gjort New York påtagligt uppdelat i form av samhällsklasser och hudfärg.⁴ Att genren har och är mansdominerad är fortfarande ett faktum fastän det på senare år har producerats en rad kvinnliga artister både på den amerikanska sidan och även här i Sverige. Men kvinnorna är fortfarande underrepresenterade inom genren. Hiphop är en genre som är otroligt bred och som når ut till många olika lyssnare från alla världens hörn. Fast det är en älskad och erkänd genre så möts den ofta av hård kritik utifrån och är drabbad utav slitningar inom den egna genren. Hiphop har ofta beskrivits som kvinnoförnedrande, sexistisk och att uppmuntra till våld och visst så är denna beskrivning i många fall korrekt men hiphopen har fler sidor än så och att generalisera den förefaller tämligen orättvis.⁵ Men man ska likväl inte förneka att delar av hiphopen är problematisk i synnerhet ur ett jämställdhets- och feministiskt perspektiv. Kvinnor är ofta objekt i texter och i videor ser vi dem ofta som accessoarer till en man. Många ord som används har en negativ och förtryckande innebörd men det är inte alltid som orden används i dess faktiska betydelse då hiphopen använder sig mycket av metaforer, liknelser och symbolik. Men trots detta kan en likväl inte försvara det förtryck som kommer ur ordens faktiska mening och betydelse. Förneka att rap kan vara sexistisk och uppmuntra objektivering av kvinnokroppen och en ohälsosam matchokultur som män förväntas leva upp

---

² Toop, David. *Rap Attack 2: African Rap to Global Hip Hop*. London and New York: Serpent's Tail, 1991 p. 84-85.

³ NE, Hiphop. <http://www.ne.se/lang/hiphop/203149> (Hämtad 2014-08-02)

⁴ Chang, Jeff. *Can't stop Won't stop, A history of the Hip-Hop generation*. United states of America: St. Martin's Press. 2005. p.19-38

⁵ Jeffries, Michael.P. *Thug Life*. Chicago: The University of Chicago Press, 2011. p. 1-9.

till vore felaktigt men att enbart rikta in sig på den negativa och destruktiva bilden av rap vore inte heller rättvist mot de utövare som faktiskt använder rap på samma sätt som rappens grundare gjorde på 70-talet- påvisa samhällsenliga systematiska orättvisor.

Svensk rap är många gånger väldigt politisk och har varit ett uttrycksmedel för missgynnade grupper i samhället men har tidigare inte varit uppmärksammas som tidigare. Rappen har blivit mainstream och med detta har det kommit både för- och nackdelar. I och med att rap har blivit mer mainstream så har musiken och budskapen nått ut till fler människor men blir också mycket kritiserad för ordval, åsikter och ställningstaganden som inte överensstämmer med den bild ”den vanliga” människan har om Sverige idag.

Debatten om jämlikhet mellan könen är inte bara ett ämne som allt oftare får en självklar plats i det offentliga samtalet utan också inom rap. Vi ser fler och fler kvinnliga artister som dyker upp och de texter de producerar handlar ofta om ojämlikhet, objektivering och om att ständigt stå i mannens skugga. Kvinnorna är fortfarande i minoritet sett till männen inom rap men även de manliga artisterna lyfter frågan om ojämlikhet.

1.2 Syfte/Problemformulering

Det finns många delar av hiphop som skulle vara intressanta att undersöka men det som jag särskilt har intresserat mig för är hur könsnormerna ser ut i svensk rap. Jag tycker att det är synnerligen intressant då hiphopen sägs vara mer genusmedveten än tidigare. Jag vill undersöka om denna genusmedvetenhet och feminism visar sig i texter. Könsnormer är något som är mycket svårt att undvika i dagens samhälle då vi dagligen möter dem vare sig vi medvetna eller omedvetna om dem och så är det också i hiphop. Jag är inte ute efter att anklaga eller kritisera hiphop för att inte vara genusmedveten men inte heller att hylla den. Det jag vill visa på är hur val av språkbruk omedvetna eller medvetna antingen reproducerar könsnormer eller bryter mot dem. De båda slutprodukterna skapar ofta debatt inom hiphopen, antingen att kvinnligt/manligt reproduceras och då förs debatten ofta i riktning mot sexism och kvinnoförtryck. När det gäller normbrytande finns exempel på artister som skriver och har gjort videor om kärlek mellan homosexuella som också skapar en enorm debatt inom den egna genren då det bryter mot den heterosexuella normen inom hiphop som sedan en väldigt lång tid har varit något man inte bryter emot.

Jag vill inte bara begränsa mig till att undersöka hur kvinnor framställs i hiphop utan jag vill också undersöka hur de manliga normerna hanteras. Jag vill undersöka hur män reproducerar och bryter manliga normer men också de kvinnliga och tvärtom.

Frågeställning

- Hur ser reproducering och dekonstrueringen av könsnormer och sexualitet ut i svenska hiphop?

1.2 Material

Nedan kommer mitt primärmaterial att presenteras och hur urvalsprocessen har sett ut.

1.2.1 Primärmaterial och sekundärmaterial

Mitt primärmaterial kommer att bestå av raptexter av svenska hiphopartister. Jag har tänkt mig att använda mig av 10 låttexter. Låttexterna är följande:

Silvana Imam- Jag svär på min mamma

Linda Pira- Knäpper mina fingrar

Looptroop rockers- Bandit queen

Ayo- Gudinnor

Feven- Bränn BH:n

Melinda Wrede- Relationsteorin

Ismen- We don't give a fuck

Labyrint- Fakkin fin

Ken Ring- Spräng regeringen

Alexis Weak- Mina boys

De låtar jag har valt ut anser jag vara intressant att analysera utifrån den teori om kommer att presenteras. Urvalet har gått till så att jag har tittat på texter och valt ut några som jag tycker kan lyfta fram olika delar som ger en intressant och givande analys. Jag har gått igenom långt fler texter än vad som kommer att analyseras i uppsatsen men flera texter har inte tagit upp det ämne och problematik som jag är intressanta för min uppsats. Det finns, enligt mig, ingen

mening med att välja ut texter som inte behandlar det ämne som uppsatsen kommer att handla om. Texterna kommer att vara producerade från 2000 fram till 2013. Orsaken till att jag har valt det tidsspännat är dels för att andelen kvinnliga artister är begränsat i synnerhet när det gäller att komma åt både texter och för att kunna hitta texter som är intressanta för min undersökning. Texter som inte berör problematiken med dominerade könsnormerna tillför således inte min uppsats den information och material jag är ute efter. Så ett kriterium för låttexterna i denna undersökning är att de ska beröra (medvetet eller omedvetet) de köns- och genusnormer i samhället samt den heterosexuella matris som kommer att förklaras under *teori*. Texterna har jag valt ut utifrån när de är producerade och hur intressanta de är för min undersökning.

Det finns många arbeten skrivna om hiphop. Genren har varit föremål för många artiklar, uppsatser, avhandlingar och böcker. Bredden av vad som har publicerats är lika bred som genren i sig men mycket av publikationerna på engelska som finns tillgängliga handlar om hiphop i relation till etnicitet, ras och kön. Mycket av det som har skrivits handlar om exempelvis "black feminism".

Det är speciellt två författare och forskare som har intresserat mig mycket, den ena är amerikan vid namn Michael P. Jeffries som skrivit boken *Thug Life* och den andra personen är Kalle Berggren som är verksam vid Uppsala Universitet och har gjort en rad arbeten om feminism, maskulinitet och intersektionalitet inom just svensk och nordisk hiphop. Båda dessa personer berör just det området inom hiphop som min uppsats kommer att handla om och dessa kommer att presenteras ytterligare under kapitlet *Litteraturöversikt och Tidigare forskning*.

1.2.3 Källkritik

Valet av primärmaterial har från början varit det stora problemet för min uppsats. Det har varit mycket svårt att kunna motivera *varför* dessa låtar har valts ut. Man ser tydligt varför de är intressanta men att kunna motivera det ytterligare har varit problematiskt för mig. Jag har valt att sätta en begränsning i tid för att jag är intresserad av den nyare rappen och för att på något sätt begränsa mig i mitt urval. Det andra problemet jag har brottats med är de kvinnliga artisterna. En tanke från början har varit att göra urvalet grundat på mest spelade eller liknande på Spotify eller i-Tunes listor men detta visade sig vara en stor utmaning då kvinnor inte fanns representerade på dessa listor. När jag har tittat på listor från både Spotify, i-Tunes

och liknande sidor har kvinnliga artister varit dåligt representerade och jag har således inte kunnat motivera mina val utifrån sådana källor heller. Jag hade kunnat avstå från att ta med kvinnliga artister men då hade min uppsats varit den jag från början ämnat och varit intresserad av att skriva.

1.3 Forskningsetiska bedömningar

Jag är medveten om att jag själv ingår i den heterosexuella matrisen och jag själv reproducerar normer kontinuerligt i min vardag. Min avsikt är att försöka att undvika detta i största möjliga mån men som redan nämnt så är jag medveten om mina egna begränsningar och min egen reproduktion. Även mina bedömningar är baserade på mina erfarenheter och mina uppfattningar som gör att det är mycket svårt att få till en objektiv analys.

Jag kommer inte att kunna undvika att använda benämningar på kön och genus men är medveten om att detta bidrar till att reproducera normer. Detta kommer inte att kunna undvikas eftersom de förekommer i texter och för att kunna förklara den heterosexuella matrisen måste en göra skillnad på kön/genus för att kunna beskriva den struktur den för med sig. Därför kan en diskussion ibland bli väldigt svår att genomföra utan att använda dess köns- och genusbenämningar.

1 Teori och Metod

Nedan kommer uppsatsen teori och metod att presenteras och redogöras för. Teorin består till huvudsak av Judith Butlers teorier med inslag och inspiration från Michael Foucault. Metod avsnittet baseras av Norman Faircloughs kritiska diskursanalys.

2.1 Teori

I det här avsnittet kommer att jag beskriva min teori för min uppsats. Min teori bygger i första hand på Judith Butler teori om den heterosexuella matrisen och performativitet.

2.1.1 Butler och genealogi

Inom feminismen diskuteras det mycket om könet/genus var eller inte vara och dess egentliga existens och betydelse. Teorierna är många och kan skilja sig mycket från varandra. Jag har valt att använda mig av den amerikanske teoretikern Judith Butler och hennes teori och tankesätt gällande kön och genus.

För Butler existerar det inget ”naturligt” kön. Det finns inte heller ett kön eller genus som kan klassas som det ”sanna”. Kön och genus är en social- och kulturell konstruktion som vi skapar genom att upprätthålla och reproducera de könsnormer som finns i vårt samhälle.⁶ Det finns något som anses, av stora delar av befolkningen, var det normala och naturliga för män och kvinnor. Detta naturliga och normala finns det ingen egentlig sanning bakom, det finns inte något vetenskapligt belägg för att kvinnor gillar rosa och män gillar blått. Men varför tillskriver vi dessa färger ett specifikt kön och varför tycker vi att det är konstigt om någon av det motsatta könet bär ”vår” färg?

Redan från det att vi föds så blir vi tilldelade ett kön det ofta finns en barnmorska eller någon annan i rummet som säger; ”Det är en pojke/flicka!” ”Du har fått en välskapt flicka/pojke” etc vilket innebär att det första vi blir tilldelade här i livet är ett kön.⁷ Det är sådana saker som Butler menar gör att vi får ett kön i, genom språk och handlingar och inte genom att det egentligen skulle vara någon särskild skillnad mellan män och kvinnor utan dessa tillskrivs oss när vi benämner människor vid man respektive kvinna. Genom att vi uttryckligen säger att någon är man eller kvinna gör det att människor runtomkring oss förväntar sig att vi ska bete oss och vara på ett speciellt sätt, enligt de rådande genusnormerna.⁸ Således anser Butler att kön alltid är konstruerat utifrån upprepade talhandlingar som gör att vi leds in i en könsidentitet beroende på om vi anses vara en ”man” eller ”kvinna”. Det är genom denna upprepade talhandling som Butler menar att vårt könssubjekt skapas och att innan någon, genom upprepade talhandlingar, har gett oss ett kön

---

⁶ Butler, 1990, p. 25-26

⁷ Töllin&Törnqvist, 2010, p. 115.

⁸ Butler, 1990, pp 24-25

så existerar det inte.⁹ Genom de upprepningar av det som anses vara ”kvinnligt” och ”manligt” så leder det till att vi uppfattar vissa handlingar som ”naturliga” för ett kön medan Butler menar att det inte finns något naturligt eller normalt med hur ett ”kön” ska agera, tala eller vara.¹⁰ Ett kön är enligt Butler egentligen samma sak som genus eftersom de båda är socialt konstruerade och därför är det inte någon egentlig skillnad mellan dem. Den skillnad som görs- att kön skulle vara det biologiskt och som skulle innebära någon sort sann identitet och att genus skulle vara det som är det som är socialt konstruerat är felaktig.

2.1.2 Den heterosexuella matrisen

Den heterosexuella matrisen är Butlers förklaring av den hegemoniska modell som avgör vad som är socialt accepterat och inte gällande kön och genus.¹¹ Med detta begrepp försöker Butler påvisa den struktur som genomsyrar vårt samhälle och som även formar våra vardagliga relationer till varandra. Kvinnor och män anses vara varandras motsatser och tillskrivs beteenden och handlingar som tydliggör dessa motsatser. Det är inte bara det som många benämner ”naturliga” motsatser som de fysiska attributen och det biologiska könet som utgör motsatserna utan motsatserna förmedlas också genom andra sätt såsom beteenden, klädsel och personlighetsdrag. Den heterosexuella matrisen bygger på och existerar genom att det finns en föreställning om att våra kroppar måste utgå från ett stabilt kön. Ett stabilt kön i den heterosexuella matrisen innebär således att det biologiskt kvinnliga könet tillskrivs feminina och det biologiskt manliga könet tillskrivs maskulint. Den genusordning som råder idag grundar sig i en förutfattad förståelse om att heterosexuella genusförståelsen är den socialt accepterade och godkända och det som bryter mot den heterosexuella normen anses vara motsatsen, icke-godkänd.¹²

Den heterosexuella matrisen behöver således dessa motsatspar kvinnligt/feminint i motsättning till manligt/maskulint för att kunna upprätthållas. Butler menar att den heterosexuella matrisens byggstenar den stabila motsättningen mellan de två kön/genusen skapas ur kulturen och är inte vad många ofta tror naturliga.¹³ Butler har till stor del inspirerats av Michael Foucault teori om den sexuella maktförordningen. Enligt Foucault

---

⁹ Lykke, 2009, p 65.

¹⁰ Butler, 1990. P 33.

¹¹ Rosenberg, Tiina. *Queerfeministisk agenda*. Atlas: Stockholm. 2002. s. 71.

¹² Rosenberg, 2002. p. 71.

¹³ Rosenberg, 2002. p. 71.

har det funnits ett stort intresse för att kontrollera och reglera våra kroppar i syfte att reproducera heterosexuella normer i våra samhällsordningar. Den diskursiva sexualiteten betraktas som inom ramarna för det ”normala” om en reproducera det heterosexuella och som ”onormala” om sexualiteten avviker från den heterosexuella normen och blir således icke-reproduktiv. Denna maktordning har ett behov av att den heterosexuella normaliseringen ska bibehållas och fortsätta att vara i ensam maktposition i jämförelse med andra tänkbara sexuella identiteter såsom homosexualitet och transsexualitet.¹⁴

2.1.3 Butler och performativitet

Med performativitet menar Butler hur kön och genus *görs* genom handling och attribut. Exempel på hur detta kan se ut är exempelvis när man gör en genusparodi. Butch, femme, drag och cross-dressing kulturerna är bra exempel på hur normer utmanas och på hur människor blir förvirrade över att inte vet vilket *egentligt* kön personen ifråga tillhör.¹⁵ Butler menar att för att kunna studera det performativa i genusnormer så räcker det inte att enbart studera det som faktiskt sägs verbalt, utan en måste också ta det som *görs* i beaktande. Och det är i synnerhet det som *görs* som Butler anser vara av största vikt när det kommer till hur framställning av det ”naturliga könet” blir till¹⁶

Något som är viktigt att uppmärksamma när gäller performativitet är att enligt Butler så kan en själv inte välja vilket genus en ska ha eller tillskriva sig. En kan inte medvetet själv välja vilken genusidentitet en ska tillhöra. Genusidentiteter, enligt Butler, är mycket mer komplicerade än så och varken du eller jag kan medvetet. Vi kan inte ena stunden vara en genusidentitet för sedan efter en stund medvetet byta till en annan utan att det skulle vara ett spår av den tidigare. Butler menar att vi inte är herrar över de strukturer som finns i vårt samhälle och kan därmed inte göra medvetna val gällande genusidentiteter eftersom dessa identiteter är både kulturellt- och socialt betingade som skapas och förnyas hela tiden vare sig vi är medvetna eller omedvetna om dess närvaro.¹⁷ Performativitet handlar om att vi hela tiden, varje dag härmar det som tror är manligt och kvinnligt. Fast vi redan vid födseln får ett kön som kan verka nästintill orubbligt och är vårt ”sanna” kön så måste vi varje dag

---

¹⁴ Lykke, 2009. p. 118.

¹⁵ Butler, *Könet brinner!* 2005, p. 91.

¹⁶ Rosenberg, 2012, p. 191.

¹⁷ Butler, 1990, p. 122-124.

försöka att befästa och tydliggöra vilket kön vi tillhör med hjälp av en genusidentitet. Genusidentiteten visar vi genom yttre attribut så att andra kan se vilket kön och genus vi tillhör.¹⁸

2.2 Metod

Jag har valt att använda mig av Faircloughs tre stegs modell som metod för min uppsats. Anledningen till detta är denna modell lämpar sig mycket väl med den teoretiska inriktning som jag har valt och en kan se vissa tankemönster som är lika varandra mellan teorin och metoden som gör att det passar bra ihop. Faircloughs metodiska angreppssätt på diskurser samspelar väl med Butlers tankegångar om de kulturella- och socialprocesserna som bidrar till att maktstrukturer består eftersom Fairclough betonar att det inte bara är texten i sig en måste undersöka och analysera utan en måste också belysa och undersöka de processer och strukturer som finns mellan dem och texten i sig.¹⁹ Medan kommer jag att förklara hur Faircloughs metod ser ut och förklara de olika stegen i analysen.

2.2.1 Kritisk diskursanalys- Faircloughs tre stegs modell

Enligt Fairclough så ska man fokusera på två dimensioner när man ska analysera diskurser och dessa är den kommunikativa händelsen och diskursordningen. Med detta menas:

Den kommunikativa händelsen- är det språkliga uttrycket i filmer, tidningar eller tal.

Diskursordningen- de diskurstyper som finns representerade inom det området man valt att undersöka.

Varje gång som en använder sig av ett verbalt eller skriftligt uttryck är det ett språkbruk och är därmed också en kommunikativ händelse. Denna kommunikativa händelse delar Fairclough in i tre delar som lyder:

1. Text. En tittar på hur verbala, skriftliga eller bildliga uttryck för att sedan analysera dess egenskaper. I textanalysen fokuserar en på att hitta de språkliga dragen i texten, såsom grammatik mm., som konstruerar diskurser.
2. Diskursiv praktik. En tittar på produktion och konsumtionsprocesserna mellan dem och texten. Men diskursiv praktik menas det att en tittar på de diskurser som redan

---

¹⁸ Tollin & Törnqvist, 2005, p. 126

¹⁹ Winther, Jørgensen & Phillips, 1999, p. 72.

existerar som den som ger uttryck för något förhåller sig till och bygger på. En analyserar hur textförfattarna och mottagarna förhåller sig till de diskurser som redan finns i samhället och hur de använder sig av dessa när de ska tolka något och i sin konsumtion av diskurser.

3. Social praktik. Denna del ses som en bredare och den del som de andra ingår i, den sociala praktiken. För analysera den sociala praktiken kan en inte bara använda sig av Faircloughs analytiska metod utan det måste finnas ett teoretiskt instrument inblandat. Den sociala praktiken är, till skillnad från text och diskursiv praktik, både diskursiv och icke-diskursiv. På grund av detta så behövs ett teoretiskt instrument för att analysera denna del.²⁰

Dessa tre delar utgör grundstommen i min metod.

I analysen av den sociala praktiken kommer Butlers teori att spela en viktig roll i och med att den delen måste ha ett inslag av ett teoretiskt instrument för att kunna analyseras. Relationen mellan stegen är sammanlänkade och de är på ett eller annat sätt påverkade/påverkas av varandras existens. I analysen av texten och den diskursiva praktiken så analyserar man i regel samma sak men de behandlas separat. En kan säga att den diskursiva praktiken är den som sammanlänkar texten med den sociala praktiken. För att förklara tydligare: En person framför en text som sedan mottas av en annan person som sedan tolkar och lyssnar på texten utifrån dens egna erfarenheter av liknande situationer/händelser (diskurser) från tidigare upplevelser för att förstå den. Detta mynnar sedan ut i att försöka komma fram till om den sociala praktiken har reproducerat eller dekonstruerat diskurser som personerna befinner sig inom.²¹

Ett liknande mönster kan återfinnas hos Butler om hur reproduktionen och dekonstruktionen av kön och genus när Butler pratar om det performativa. För Butler är det, precis som för Fairclough, de diskursiva praktikerna tillsammans med texter (även handlingar, bilder osv.) som skapar den sociala praktiken. I den diskursiva praktiken finns det processer som påminner om Butlers teori om den heterosexuella matrisen då den också bygger på strukturer/handlingar/processer som bygger på tidigare erfarenhet om något. Fairclough pratar om den diskursiva praktiken som interdiskursivitet och intertextuellt. Interdiskursivitet betyder att en identifierar de diskurser som de bygger på och intertextuellt betyder att identifiera hur texten bygger på andra texter. Fairclough anser att en hög grad av interdiskursivitet ofta leder till någon form av förändring och en låg grad av det leder till

---

²⁰Winther, Jørgensen & Phillips, 1999, p. 74.

²¹Winther, Jørgensen & Phillips, 1999, p. 75.

reproduktion av redan befintliga diskurser.²² Detta ger en mycket intressant återkoppling till Butlers teori om performativitet som förklaras under avsnittet *teori*.

Något som bör lyftas fram är att kritisk diskursanalys innebär att en ska hitta förbindelserna mellan den sociala praktiken och språkbruket. Det är dessa som leder fram till om det sker en reproducering eller dekonstruering i diskursen.

2.4 Kritik mot teorin och metoden

Att undersöka diskurser innebär att en ofta kan hamna inför dilemmat att undersöka de diskurser en själv är en del av och verkar i. Eftersom en själv är en del av diskurser kan en tänkas veta allt om vad som rör sig inom denna diskurs och uppfatta den som ”naturlig och svårigheten då blir att kunna granska den med nya ögon utan att ta del av de erfarenheter en redan besitter inom den sagda diskursen. Det kan te sig svårt att se ens ”egen diskurs” som socialt konstruerad och kan de skulle kunna vara något annat om den fick chansen att förändras.²³

Både Fairclough och Butler talar om vår verklighet som socialt konstruerad och att den ”sanning” som kommer ut ur denna sociala konstruktion är en följd av de diskurser vi verkar i. Men problemet här blir hur en ska förhålla sig till den ”sanning” som jag själv kommer att konstruera i och med min undersökning av mitt material. Det måste således uppmärksammas att jag är medveten om min egen reproduktion av diskurser när jag uppmärksammar dessa och även producerar en egen diskurs utifrån mina egna premisser.²⁴

---

²² Winther, Jørgensen & Phillips, 1999, p. 86-87.

²³ Winther, Jørgensen & Phillips, 1999, p. 28.

²⁴ Winther, Jørgensen & Phillips, 1999, p. 29.

3 Litteraturöversikt och tidigare forskning

Litteraturöversikten och den tidigare forskningen kommer att ha fokus på genusforskningen inom genren hiphop. Forskningen om den amerikanska rappen är stor och intresset för att undersöka den verkar vara utbrett. Inriktningarna är många och ämnet är mycket stort och brett men stora delar av det som har publicerats om hiphop och genus handlar om antingen maskulinitet och machokulturen i kombination med etnicitet eller blackfeminism.

Utifrån hiphopens födelseplats och vilka aktörerna var som startade hiphop rörelsen så är det inte så konstigt att hiphop bygger på unga, svarta män i New Yorks förorter och därför är de också ett stort föremål för forskning. *Hiphop revolution* av Jeffrey Ogbonna Green Ogbarr diskuterar hiphopens ursprung från New Yorks förorter och den det faktum att genren fortfarande är mansdominerad. Han diskuterar även den machokultur som finns inom hiphop och vart den kommer ifrån, i synnerhet då den svarta machokulturen där han problematiserar uttrycket ”niggas” och ”keeping it real”. Dessa två uttryck i korrelation till de vita, manliga artisterna har skapat en situation där ”äktheten” och ”vad som är hiphop” har ifrågasatts.²⁵ En liknande diskussion förs i Fredrik Stages bok *Mikrofonkåt* (2001) där bland annat banden Fattaru och Looptroop Rocker talar om att ”rap life” och ”reclaim the city”.²⁶ Båda banden har en bestämd bild av hur hiphop är och ska vara men den skiljer sig mycket från varandra. Men det som de har gemensamt är att båda grundar sig i utanförskap, motsätta sig samhällsstrukturer en inte håller med om och en machokultur där det centrala är att leva upp till den manliga idealbilden inom hiphop vilket är mycket intressant för mitt arbete.

Rollen som kvinnlig rappare har också varit under stor diskussion då kvinnor har haft svårt att hitta en lika tydlig hiphopidentitet som män har. I sin bok talar Odger om ett mönster som kan ses hos de kvinnliga artisterna där de antingen intar en roll som tillsynes mycket macho, hård och tuff eller det raka motsatta. En roll som Odger beskriver som ”mycket feminin” med vilket han menar att kvinnan intar en mjuk roll istället för den hårda, machorollen som härstammar ur den manliga synen på hiphop idealet.²⁷ Båda böckerna ger en intressant inblick i hur män porträtterar sig själva och idealet av den manlige rapparen vilket kan vara en bra grundtanke att ha med sig i den kommande analysen av texterna jag har valt för min uppsats.

---

²⁵ Odger, *Hip-Hop Revolution*, p. 38-41.

²⁶ Strage, *Mikrofonkåt*, p. 27-30 & 91-95.

²⁷ Odger, *Hip-Hop Revolution*, p.97-103.

För att övergå till en presentation av den del av forskningen som har gjorts så utifrån ett kvinnligt perspektiv så passar Himanee Gupta-Carlson artikel *Planet B-girls: Community building and feminism in hiphop* bra som en presentation om hur den feministiska kampen för ett bättre samhälle har sett ut under hiphopens födelse i Bronx. Artikel tar fasta på den marginalisering och sexism som kvinnor inom hiphop har fått utstå under lång tid. Kvinnan har redan från första början varit en del av hiphop rörelsen och varit en betydande del i skapandet av den men blir aldrig omnämnda som betydelsefulla personer för hiphopens uppkomst. Den ökande medvetenheten hos kvinnor har gjort att de har tagit mer plats och bara det faktum att ta plats är ett politiskt uttryck.²⁸ Författaren menar att kvinnors medvetenhet om att de ofta exkluderas från historiebeteckningen gör att de kan använda sig av berättandet av hiphop historien för att föra fram de frågor som är viktiga för dem.²⁹ Ett liknande resonemang har Layli Phillips, Kerri Reddick-Morgan, and Dionne Patricia Stephens i artikeln *Oppositional Consciousness within an oppositional realm: The case of feminism and womanism in rap and hip hop 1976-2004*. Likheterna är att denna artikel liksom den föregående handlar till viss del om hur kvinnor inom hiphop kulturen är medvetna om deras underläge gentemot män och hur de använder det för att kunna påverka sin situation till det bättre.³⁰

Ett mycket omdebatterat ämne inom hiphop är den manliga dominansen och den maskulina idealbilden av en man. Bilden som målas upp som idealet är en svart man med mycket makt och status. Denna bild bli mycket problematisk i ett jämställdhetsperspektiv och detta leder till att kvinnor hamnar i underläge gentemot denna hegemoniska maskulinitet. Leslie Baker-Kimmons och Pancho McFarland anser att denna hegemoniska maskulinitetsbild av "hiphop mannen" måste förändras och förstås med andra aspekter och inte bara genom den rådande bilden av mannen som något slags överhuvud.³¹ Forskning och litteratur kring hiphop i Sverige är mycket knapphändig i synnerhet när man ser till vad som finns tillgängligt om amerikans hiphop på engelska. Reproducering och dekonstruering av kön/genus är något som också inom den amerikanska forskningen och litteraturen inte får samma utrymme och existerar inte alls i samma utsträckning som andra områden inom forskningen kring hiphop. När man pratar hiphop gör man det ofta utifrån ett

---

²⁸ Gupta-Carlson, *Planet B-girls: Community building and feminism in hiphop*, p. 524.

²⁹ Ibid. p.529.

³⁰ Phillips Layli, Reddick-Morgan Kerri, and Stephens, Dionne Patricia. *Oppositional Consciousness within an oppositional realm: The case of feminism and womanism in rap and hip hop 1976-2004*. *Journal of African American History* Vol. 90 Issue 3 (2005), p253-277.

³¹ Baker-Kimmons, Leslie och McFarland, Pancho. *The rap on chicano and black masculinity: A content analysis of gender images in rap lyrics*. *Race, Gender & Class* Volume: 18 (2011): p. 332-335.

manligt, intersektionalitets eller blackfeminism perspektiv. Dessa perspektiv är vad jag upplever som de vanligaste och det finns en uppsjö av publikationer inom dessa ämnen och perspektiv. Detta är av vad den amerikanska forskningen har att erbjuda men jag har som tidigare nämnt ett fokus på svensk hiphop men en bok som jag anser vara värd att lyfta fram (även om den är skriven om den amerikanska hiphop scenen) är *Thug Life*. Bokens författare Michael P. Jeffries formar boken kring tre centrala frågor; Hur ska vi förstå svarta mäns hiphop framträdanden? Tolkar och återberättar svarta och vita män hiphop definitioner olika? Vad kan hiphop berätta för oss om etnicitet, kön och klass? Genom boken diskuterar han och problematiserar han olika delar av den amerikanska hiphopen genom att flyta fram vad som hiphopen egentligen innehåller och hur människor uppfattar den. Han lyfter också fram det som skapar panik inom hiphopgenren- kvinnor och frågan om etnisk härkomst. Dessa två begrepp är mycket omdiskuterade och väcker många känslor när diskussionerna kommer upp till ytan. Representationen och framställningen av kvinnor är känslig just på grund av den sexism som finns inom hiphop och när kvinnor tar plats eller inte framställs på det traditionella sättet skapas det en debatt som antingen handlar om hat eller hyllningar beroende på vem som lyssnar.³² Jeffries problematiserar också frågan om etnisk härkomst. Hiphopen har växt fram hur den svarta kulturen i USA:s förorter och den stereotypa bilden av en svart, manlig och amerikansk rappare är något som fortfarande lever kvar i hiphop runtom i hela världen. Många vill leva upp till detta ”hiphop ideal” som innebär tuffhet, kriminalitet och gangster.³³

Jeffries ger en bra inblick i hur en kan förstå hiphop och vart den kommer ifrån, samt den problematik bakom den stereotypa bilden av hur en rappare ska vara och framställa sig själv både som egen person och inom den kommersiella markanden.

Den svenska hiphopscenen beskrivs på ett intimt sätt i Fredrik Strages bok *Mirkofonkåt* från 2001 där boken berättar hur svenska hiphop artister har intervjuats och resultatet blev en reportagebok som ger artisterna själva får berätta om sin musik, sina liv och om precis vad dem vill. Åren har gått sedan Strage kom ut med sin bok och den har inte direkt något feministiskt eller genusperspektiv men den ger en mycket intressant inblick och förståelse för hur hiphopen i Sverige ser ut och hur personerna bakom texterna ser på sin genre och det livet dem lever.

En viss litteratur och artiklar har skrivits om hiphop som läromedel i Sverige men någon som är väldigt intressant för mitt arbete är Kalle Berggren är verksam vid Uppsala

---

³² Jefferies, 2011. p. 154-162.

³³ Jefferies, 2011. p. 5-9.

Universitet och har publicerat flera artiklar och arbeten som är mycket intressanta men det är två som berör det ämne som jag har valt att skriva om. Han har bland annat skrivit *Degrees of intersectionality : Male rap artists in Sweden negotiating class, race and gender* och *Hip hop feminism in Sweden: Intersectionality, feminist critique and female*.

De båda artiklarna har liknande utgångspunkt men med lite olika inriktningar. Den första artikeln har utgångspunkt från det manliga perspektivet och inriktar sig på det maskulina och intersektionalitet. Berggren undersöker hur klass, etnicitet och kön ges uttryck inom hiphop genren i Sverige. Hans analys består av texter av svenska hiphop artister där han visar på det språkliga och skriftliga uttrycken för bland annat utanförskap inom den manliga hiphop genren i Sverige. Stor fokus ligger på den hiphop som produceras inom förorten som ofta ger ett uttryck för utanförskap och samhällskritik men motsatser lyfts också fram för att visa på hiphopens stora bredd och inte allt är ”förortsmusik”. Korrelationen mellan kön, klass och etnicitet synliggör essensen av hiphop som beskrivs som känslan av någon form av utanförskap, diskriminering eller orättvis behandling.

I den senare artikeln flyttar han fokus från män till kvinnor.

Berggren har utgångspunkt ur intersektionalitetsperspektivet som skiljer sig en del från det som min uppsats kommer att behandla men flera likheter finns att hitta och hans arbete har varit en stor inspiration och hjälp till min egen uppsats. Fast perspektivet skiljer sig något och även metoden så har hans arbete varit till stor nytta och är av stor vikt för det område jag undersöker då det inte finns så mycket forskning kring just svensk hiphop och med den inriktning jag har valt att ha.

Den litteratur som har lyft fram här har alla på något sätt inspirerat mig och hjälpt mig i uppsatsarbetet.

4 Undersökningen

I detta kapitel kommer jag att redogöra för hur upplägget kommer att se ut för min analys av de låttexter som utgör mitt primärmaterial. En introduktion för undersökningen kommer att beskrivas nedan där jag ämnar ge en mer utförlig förklaring till hur själva processen av analysen av texterna har sett ut. Det teoretiska och metodiska ramverket som har presenterat under *Teori och Metod* ligger till grund för hur analysen har genomförts. Nedan kommer ett förtydligande gällande de diskurser som analysen bygger på och kommer således att presenteras nedan.

4.1 Kön och genus som diskurs

Kön och genus kommer att i denna uppsats att behandlas som en diskurs i syfte för att belysa om det sker en reproducering eller en dekonstruering av köns- och genusnormer inom den heterosexuella matris som Butler talar om. Det som anses vara det ”normala” i den bemärkelsen att vara socialt accepterad i ett samhälle är det kön och genus som följer den normbildning som florerar i den heterosexuella matrisen och dem som avviker från den och gör en normbrytning riskerar att hamna i en utsatt position i samhället då en inte är socialt accepterad. Den heterosexuella matrisens kön och genus bygger på den klassiska och så kallade ”naturliga” uppfattningen om kvinnligt kön är lika med feminint och manligt kön är lika med maskulint genus.³⁴

I låttexterna kommer således jag att leta efter uttryck för den binära uppfattningen av kön och genus samt hur de står i motsats till varandra. Innehåller låttextern en handling om en kvinna tillskrivs denna person per automatik ett feminint genus eller finns det normbrytande inslag som bryter denna uppfattning? Detsamma gällande det manliga könet. Kommer det maskulina genuset ges till det manliga könet genom de karakteristiska och typiska dragen för vad manlighet anses vara såsom mod, tuffhet, utåtagerande och framåt? Reproducering av det som anses vara *maskulint* och kännetecknet för det manliga könet och det *feminina* som kännetecknet för kvinnliga könet är något som sker hela tiden och vi alla har

---

³⁴ Butler, 2006. p. 58-61.

mycket svårt att ställa oss utanför denna struktur. Vi är alla en del av den vare sig vi vill eller inte och det är mycket som vi säger/gör omedvetet som reproducerar dessa normer. De finns dem som anser att dessa normer är bra och att det finns/ska finnas skillnader mellan könen medans det finns andra inte är medvetna om sin reproducering. Men faktum kvarstår att vi alla ingår i denna struktur men hur omvärlden reagerar på oss är olika beroende på hur väl vi *passar* in denna struktur. Jag kommer således att identifiera och leta efter språkbruk i lätttexterna som handlar om det ”normala/naturliga” könet och genusen och avvikande identiteter.

4.2 Sexualiteten som diskurs

Sexualiteten är en del av den maktförordning som Foucault menar är den styrande diskursen i vårt samhälle sedan lång tid tillbaka där det heterosexuella begäret/könsidentiteter/könade kroppar har varit den styrande makten och avgörande för vad som uppfattas som avvikande och för vad som anses vara ett normalt sexuellt uttryck.³⁵

Den heterosexuella matrisen är det som Butler menar är den styrande normen i samhället. Utgångspunkten för vad som anses vara normalt i bemärkelsen att vara socialt accepterad är heterosexualitet. Den heterosexuella matrisen som diskurs är således det som passar in inom dessa ramar av normalitet och det som inte är av en avvikande form.³⁶

Butler kritiserar denna heterosexuella matris genom att säga att den helt enkelt är ett påhitt och en illusion. Denna norm bygger på fundament som inte går att bevis eller ta som naturliga. Genus tolkas som något som imiterar sig själv och producerar en föreställning om sig själv som ett original som den sedan imiterar. Imitationen bygger på en bild av ett ideal, ett heterosexuellt ideal. Det heterosexuella idealet är performativt då dess verklighet bygger på imitationer och upprepningar av den påstådda verklighet och grunden för de sanna genusen. Denna tolkning synliggör att den manliga och det kvinnliga bara är ett sorts skådespel som utger sig för att vara grunden och ursprunget.³⁷ Med detta sagt så måste det tydliggöras att fastän den heterosexuella matrisen kan tolkas som en illusion eller ett fenomen påhittat av sig själv så kan en inte förneka dess påverkan på våra liv. Den finns där i vårt av att vi reproducerar de normer och strukturer som finns inom den och på så sätt så fortsätter den att existera. Den heterosexuella matrisen är den diskurs var makten ligger vilket leder till

---

³⁵ Lykke, 2009. p. 118-119.

³⁶ Butler, 1990. p. 35-38.

³⁷ Butler, 2005, p. 72-73.

att de sexuella diskurser som inte existerar inom den heterosexuella normen blir avvikande och inte socialt accepterade som exempelvis homosexualitet/transsexualitet/bisexualitet.³⁸ Den påstådda verkligheten inom den heterosexuella matrisen innefattar inte sexuella relationer mellan personer med samma kön och accepterar inte heller könsbyte som något ”normalt”. I analysen kommer jag således att leta och identifiera uttryck som antingen reproducerar eller dekonstruerar den heterosexuella matrisen. Reproduktionen kommer bestå av identifikationer av heteronormer i låttexterna och dekonstruktionen kommer att kunna identifieras genom att hitta tecken på en avvikande (enligt den heterosexuella matrisen) sexualitet såsom homosexualitet.

5 Analys

I detta kapitel kommer en analys av mitt material att ta plats. Varje avsnitt inleds med en rubrik som beskriver temat på avsnittet. Varje avsnitt behandlar ett specifikt tema för att öka tydligheten och för att underlätta för läsarens förståelse för texten. Flera olika låttexter kommer att användas under samma rubrik för att ge öka styrkan i analysen.

5.1 Förväntningar på det motsatta könet i den heterosexuella relationen

Inom rapgenren finns det rader av låttexter som återknytas till ämnet vad det finns för förväntningar på ens partner av det motsatta könet. Låttexter om kärleksrelationer mellan de motsatta könen verkar vara det som är det mest vanliga inom denna genre. Tre låttexter kommer att presenteras nedan och dessa är *Relatiosteorin* av Melinda Wrede, *Fakkin fin* av Labyrint och *Bandit queen* av Looptroop Rockers. De tre texterna representerar alla den heterosexuella diskursen och har flera likheter i sitt språkbruk men skiljer sig till viss del från varandra och då i synnerhet *Bandit queen* vilket kommer att synliggöras nedan.

---

³⁸ Lykke, 2009. p. 118.

5.1.1 Analys

Vad är det som gör en person till en annan persons döm man eller kvinna och vilka egenskaper ska denna person ha för att vara för att uppfylla dessa krav? Melinda Wrede släppte sitt debut album *Femme Fatale* 2001 med bland annat låten *Relationsteorin* som en framgångsrik singel. Hela albumet genomsyras av en vilja och motstånd till att inte vara det en förväntas. Wrede vill utmana de manliga artisternas monopol på vilda efterfester i logen, karatefyllor och de lättfångande hemsläpen efter en spelning. Varför skulle inte en tjej kunna göra alla dessa saker som manliga artister gör frågar sig Wrede i många av texterna. I sin låt *Relationsteorin* använder sig Wrede av några metaforer som förstärkningar av sina åsikter om hur män *är* och förväntas *vara* som exempelvis ”Fått hjärtat krossat, plockat upp det i tusen bitar”, ”varit med mansgrisar”, ”det är bara i sagan du kan göra en groda till prins”³⁹ Dessa metaforer är klassiska och de flesta av oss är bekanta med dem sedan tidigare. Varför Wrede väljer att använda just dessa metaforer beror med största sannolikhet just på att de flesta är bekanta med dem och kan relatera till dem på grund av dem är så vanliga i vårt språkbruk. Hennes val av ord för att beskriva den manlighet som hon efterfrågar i en enligt henne önskvärd heterosexuell relation är adjektiv som beskriver hur denna man ska vara. Hon använder vid upprepade tillfällen ”det en kvinna vill ha: en riktig man”.⁴⁰ Till denna ”riktiga man” tillskriver hon flera adjektiv som enligt hennes preferenser beskriver hur en riktig man förväntas vara: passionerad, omtänksam, respektfull, intellektuell, speciell mm. Alla dessa beskrivningar är klassiska i den bemärkelsen att de ofta förekommer i liknande beskrivningar av hur män ska vara i en heterosexuell relation. Vi har flera gånger hört dem men det måste inte betyda att vi alltid håller med men de är inte obekanta för oss.

I rapgruppen Labyrints låt *Fakkin Fin* kan vi hitta liknande uttryck som Wrede använder för att beskriva en heterosexuell manlighet fast här för en heterosexuell drömkvinna. Låten är en hyllningslåt till kvinnor och beskriver deras kärlek till denna perfekta kvinna och vad som gör henne till deras gudinna. Det förekommer precis som i Wredes text en del metaforer som bland annat ”vilken katt jag har”(fin/snygg kvinna), ”min puls slår så snabb och mitt hjärta ur takt”⁴¹ och liknande. Ordvalen präglas av vad som brukar kännetecknas som slang och det leder till att texten inte alltid förstås på samma sätt av alla människor. Labyrint använder sig exempelvis av ”Guzz” (kvinna, tjej).

---

³⁹ *Relationsteorin*, Melinda Wrede. <http://artists.letssingit.com/> (2014-05-27)

⁴⁰ Ibid (2014-05-27)

⁴¹ *Fakkin Fin*, Labyrint. <http://svenskalyrics.se/labyrint-fakkin-fin/> (2014-05-29)

Bandit Queen beskriver också en heterosexuell relation men inte med riktigt samma typ av ordval som finns in *Fakkin fin* och *Relationsteorin*. Här beskrivs drömkvinnan som ”Riot girl”, ”gangsta bitch” och ”independent”⁴² och den kvinna han vill ha verkar ha en annorlunda attityd än den som vara typiskt feminin. Det finns dock inslag av avvikande uttryck som exempelvis ” I need a terrorist chick taking care of this dick” och ”A truly holy matrimony she my homie”⁴³. Dessa uttryck är kanske inte det mest typiska sättet att uttrycka sig på när en talar om en drömkvinna och det ger ett annat intryck än de två övriga texterna och ger en annan bild av kvinnan med mer attityd och självständighet.

Ordvalens betydelse ger olika uppfattning beroende på vad ordet betyder just för dig vilket också leder till de diskursiva praktiker som kan återfinnas i låttexten. Den heteronormativa diskursen är centralt viktiga för hur framställningen och mottagandet för denna text ser ut. Producenterna av denna text utgår från de diskurser de själva är bekanta med och kan relatera till och många av mottagarna av denna text befinner sig i liknande diskurser. Men den övergripande och mest framträdande diskursiva praktiken i dessa tre låttexter är den heterosexuella diskursen. Alla texterna handlar om ett heterosexuellt förhållande och en beskrivande diskurs om förväntningarna på det motsatta könet i en relation till den. De diskursiva praktiker och det språkbruk som används i dessa texter reproducerar de heterosexuella normerna som samhället är uppbyggt på. Föreställningen om vad ett kön har för förväntningar på sig reproduceras här genom det språk de använder när de väljer att beskriva ett förhållande.

5.2 Rädslan för normbrytning

Inom rap finns det massor med exempel på hur män visar kärlek och uppskattning till sina bröder. Sina bröder betyder oftast sina vänner och sin ungängeskrets och det behöver inte finnas något släktband mellan personerna. Denna relation är mycket omskriven i hiphop texter och absolut inget ovanligt men det förekommer också ett annat fenomen som kan återknytas till diskussionen om förekomsten av benämningen bröder i texter och det är att många är noga med att påpeka att de inte är homosexuella. Texterna som kommer att analyseras är Alexis Weak- Mina Boys och Ismen- We don´t give a fuck.

---

⁴² *Bandit Queen*, Looptroop Rockers. <http://rap.genius.com/Looptroop-rockers-bandit-queen-lyrics> (Hämtad 2014-08-03)

⁴³ Ibid. (Hämtad 2014-08-03)

5.2.1 Analys

I Alexis Weak låt *Mina Boys* finns textraderna:

För jag älskar dig men jag älskar honom
och jag kommer välja honom, yeah
Så missförstå mig rätt baby, no homo, yeah⁴⁴

Själva texten handlar om att personen i texten är kär i sin väns flickvän och vill ha henne men personen väljer det rätta och väljer att låta henne gå för respekt mot sin vän som han uttrycker att han älskar. Han framställer sig själv som en "casanova" men att en inte gör så mot sina vänner. Frasen *No homo* är ett uttryck som är vanligt i vissa delar av den amerikanska hiphopen men den visar sig lite här och där även inom den svenska. I textstycket ovan förklarar han alltså att han *älskar tjejen men även honom* och *kommer välja sin vän* framför tjejen. Detta är inget konstigt resonemang i sig men det är den sista raden där han är tvungen att förtydliga att han inte är homosexuell med texten *så missförstå mig rätt, no homo*⁴⁵.

Homofobin har länge varit omtalad i hiphop och den är en del av den heterosexuella matrisen som frambringar en föreställning om att homosexualitet är något som inte är accepterat och som avvikande från den "normala". Alexis Weak måste göra ett förtydligande gällande sin heterosexualitet för att passa in i denna sociala praktik som den heterosexuella matrisen är och för att inte verka avvikande på något sätt så sätter han in den textraden i slutet av versen för att förtydliga detta. Den heterosexuella matrisen och dess föreställning om vad som är "naturligt" för oss reproduceras.

Homofobin används också på ett annat sätt i låttexter. Det används ett förnedrande uttryck och när en vill påvisa att någon är svag, dålig och inte lika mycket "man" som en själv. Ett exempel finns i Ismens låt *We don't give a fuck* där de först använder det kvinnliga könet för att anspela på en svaghet hos den person som de rappar om med texten: "Killen? förlåt, jag menar pappas flicka, ställ dig mot mig jag bara laddar, sikta"⁴⁶ senare fortsätter texten med "Jag får brudar å gas, du får kukar där bak. och ditt mästerskap kommer att sluta idag"⁴⁷

Själva låten handlar om dessa en person/personer och om att en själv är så mycket bättre än andra. Det handlar också mycket om visa sig starkare än andra män, de är

---

⁴⁴ *Mina Boys*, Alexis Weak. <http://artists.letssingit.com/> (2014-05-27)

⁴⁵ Ibid. (Hämtad 2014-05-27)

⁴⁶ *We don't give a fuck*, Ismen.

⁴⁷ *We don't give a fuck*, Ismen.

mer ”man” än dem som de rappar om i texten. *Killen?* och *pappas flicka* används för att stärka sin egen maskulinitet och förminska den andres genom att likna denna med det kvinnliga könet och det genus som tillskrivs detta kön i den heterosexuella matrisen. Det kvinnliga könet används för att symbolisera svaghet och de feminina egenskaperna som tillskrivs genuset *flicka* anses här vara en förnedring att bli liknad med. En använder det för visa den andre personen att den inte är lika tuff, manlig och hård som dem är genom att använda det kvinnliga genuset i en negativ och svag bemärkelse. I det andra textstycket som är taget från samma låttext finns fraserna *Jag får brudar* och *du får kukar därbak*. Här finns det likheter med föregående text där en gör det tydligt för mottagaren att rapparen själv är heterosexuell och den dem rappar ger dem antydningar om att denna person skulle vara homosexuell. En den maskulina hegemonin och även enligt den heterosexuella matrisen så görs detta på grund av att en själv vill leva upp till dem förväntningar som finns inom dessa strukturer för heterosexualitet. Men det är också en av att leva upp de förväntningarna inom den egna genren som är otroligt heteronormativ och har också ett maskulint ideal som ofta blir synligt i texterna. Idealet handlar ofta om en ska motsatser till detta ideal men detta är något som syns ofta inom hiphopen. Tjejer blir ofta ett objekt för att visa på dels ens heterosexualitet och för att visa upp en status symbol som tjejer bli sedda som. *Du får kukar därbak* kan syfta till två saker, dels att personen som dem försöker att diss i texten är homosexuell och att detta skulle vara något dåligt och förnedrande. Men dem kan också syfta på att personen i fråga är heterosexuell men får *kukar därbak* för att trycka ner personen eftersom det inte är i fas med den sexuella normen. På detta sätt reproduceras den heteronorm i samhället genom att i språkbruket uttrycka en rädsla för det som kan verka okänt och inte socialt erkänt som i det här fallet är homosexualitet.

5.3 Kvinnan som ägodel

Objektifieringen av kvinnor har sedan hiphopens födelse varit ett omdiskuterat ämne. På grund av hiphopens historiska förankring i matchokulturen och den mansdominerade scenen så har kvinnor länge varit objekten för många texter. Kvinnan ses inte som en egen fri person utan snarare som ett objekt som tillhör en man eller en annan man. Kvinnans existens bygger på det manliga begäret och den bekräftelse som det begäret ger kvinnan. Det manliga begäret bekräftar kvinnans existens inom hiphop genren i många fall. Många av texterna bygger på kvinnor utseende och hur dem ska tillgodose det manliga behovet och begäret, inte sitt eget.

Denna form av text reproducerar en bild av kvinnan som passiv och utan egen vilja och sexualitet. Texterna som kommer att användas är Ken Ring- Spräng regeringen och Ayo-Gudinnor.

5.3.1 Analys

Det finns flera artister som har skrivit texter som använder sig av den här problematiska kvinnobilden. Två av dem som jag kommer att använda mig av i den här analysen är Ayo och Ken Ring. Båda har fått kritik för sexistisk kvinnosyn och sätt att uttrycka sig. Ken Ring har också tidigare gjort homofobiska uttalanden men har på senare år bett om ursäkt för sina uttalanden.⁴⁸ Liknande uttalanden har även rapparen Ayo gjort till bland annat Aftonbladet där han menar att ”tjejer med korta kjolar utmanar ödet” och att ”Dom ska stå för en man, och inte vara så lösaktiga. För mig skulle det vara en grym grej med en tjej som var oskuld, men hon är svår att hitta”.⁴⁹ Denna kvinnosyn återfinns i vissa delar av hiphop genren. Den är inte alltid lika tydlig men den finns där och spelas fortfarande.

I Ayo's låt *Gudinnor* framträder ett tydligt exempel på hur objektifieringen av kvinnan kan se ut i en text:

”Ni finns överallt vart man än drar ,antingen e ni ute på gatan eller inne på en bar ,springer runt i gäng när man ser dem blir man helt beng försöker allt för att få dem i säng, Det e klart dem har gjort sig fina FAN i flera timmar ögonen glimmar och snubbarna bara svimmar visa respekt om hon har ring på sitt finger visar att hon är äkta mot sin man o han vinner lämna guzzen i fred innan nån annan blir sne,,att höka på en brud som har en ring på sitt finger det e B kan du fatta det”⁵⁰

I den senare delen av versen rappar Ayo om *respekt*, men i vilken bemärkelse används ordet respekt? I början av versen rappar han om kvinnor, hur vackra de är och hur gärna han vill få dem i säng. Redan här har Ayo gjort kvinnorna till objekt för hans eget begär. Orden ”gjort sig fina FAN flera timmar/ Ögonen glimmar och snubbarna svimmar”⁵¹ kan tolkas i den mening att kvinnorna har gjort sig fina för männen som tittar på dem och de är så vackra att det får männen att svimma. Texten kan tolkas som en hyllning till alla vackra kvinnor men ordens underliggande betydelse och kontexten som de sätts in i, en barmiljö med mäns blickar på sig, gör att det inte är respekten för *kvinnan* utan för något annat Ayo pratar om. I den

⁴⁸ Strage, *Mirkofonkåt*, p. 43. Se även <http://www.aftonbladet.se/nojesbladet/article16427335.ab>

⁴⁹ Kristian Berglund, Utmanande kjolar skapar våldtäkter, Aftonbladet 25 oktober 1999. <http://www.aftonbladet.se/noje/9910/25/ayo.html>

⁵⁰ Ayo, *Gudinnor*. <http://lyricspla.net/> (2014-05-27)

⁵¹ *Gudinnor*, Ayo. <http://www.songlyrics.com/ayo-feat-fre/gudinnor-lyrics/> (Hämtad 2014-07-03)

senare delen av versen kommer ordet respekt till sin sanna mening i den här texten. Texten fortsätter med ”Har hon ring på sitt finger/ Visar att hon är äkta mot sin man”⁵² som visar vem som respekten ska visas emot. Har kvinnan en ring på sitt finger så är hon upptagen av en annan man och det är därför respektlöst mot *mannen* att göra närmanden mot *hans kvinna*. Denna text handlar inte om kvinnan som en självständig individ utan som en mans tillhörighet eller egendom. Hade inte kvinnan haft en ring på fingret hade det varit fritt fram att göra närmanden mot henne. Objektiveringen och tillskrivningen av yttre attribut som något som en kvinna skulle göra för att tillgodose ett manligt begär är en stor del av det som tillskrivs de två olika genuserna maskulint och feminint och följs av en reproducering av normerna som följer med dessa. För att en norm ska fortsätta att vara normaliserande så krävs det att idealet eller normen fortsätter att återskapas genom aktörer som genomför handlingar som är förlikliga med normens utformning.⁵³ I texten ovan är reproduceringen av det manliga och det kvinnliga som en antagen sanning en produkt av den ideal bild av hur ett manligt och kvinnligt förhållande ska se ut. Där kvinnan är i beroende ställning till mannen och alltid tillgänglig om hon inte har en ring på sitt finger.

I spräng regeringen används upprepade gånger uttryck som ”fittiga polisen”, ”era fittor kom då!”, ”Ey era bögar vad vill ni jag ska knulla sönder er fattar ni? En efter en, ey era horungar jag ska knulla din mamma, din syster, din bror, hela din familj”⁵⁴. Det kvinnliga könet används för att bevisa en svaghet hos motparten och därmed reproducerar kvinnan med det feminina genuset som svagare. Han använder sig också av ordet bögar i samma syfte som ordet fitta. Ordet bög symboliserar svaghet och något oacceptabelt och den heterosexuella normen reproduceras än en gång.

Textförfattaren har som tidigare nämnt en till synes bestämd bild av hur en kvinna ska vara och denna diskurs som han placerar *kvinnor* i blir således hans utgångspunkt i hans text. Hans utgångspunkt blir heterosexuell och de sociala praktiker som blir representerade här är således den samma.

---

⁵² Ibid. (Hämtad 2014-07-03)

⁵³ Butler, Genus ogjort, 2006, p. 65.

⁵⁴ *Spräng regeringen*, Ken Ring. http://www.allthelyrics.com/lyrics/ken_ring/sprngn_regeringen-lyrics-1147544.html (Hämtad 2014-08-04)

5.4 Motsättningar

Det finns ett par exempel på texter där kvinnor uppmanar till en feministiskt/kvinnlig revolution där kvinnor styr och där homosexualitet inte står i motsättning till den för tillfället normaliserade heterosexuella matrisen. Motsättningar som inte kan placeras i någon diskurs som har tillhörighet i den heterosexuella matrisen uppfattas som avvikande och stötande men kan också vara en början på en dekonstruktion av de rådande heterosexuella normer som vårt samhälle till stor del är uppbyggt kring. Analysen kommer göras utifrån texterna från Feven-Bränn BH:n, Silvana Imam- Jag svär på min mamma och Linda Pira- Knäpper mina fingrar.

5.4.1 Analys

Den kvinnliga artisten Feven rappar i sin låt *Bränn BH:n* om en revolution/revolt av kvinnor för ta över ”makten” i samhället. Refrängen lyder:

”Jag vill veta é ni med?
Det é dags att ta över. Vad?
Det ska jag se till. BRÄNN BH:N
Dom som står i vägen, eyo på egen risk BRÄNN BH:N
Och allt jag vill ha, vad vad? É bara att ta BRÄNN BH:N
Så därför: bränn upp bh:n”⁵⁵

”Bränn BH:n”⁵⁶ används här som en metafor, en metafor till den kvinnliga frigörelsen och från förtryck. Feven avslutar också sina verser med ”Släpp tutarna fria”⁵⁷ som också är en metafor för att kvinnorna ska stå upp för sig själva och göra sig självständiga. Brösten representerar kvinnor som enligt Feven alldeles för länge har underkastat sig den maskulina hegemonin och nu är det kvinnornas tur att ta plats. BH:n symboliserar det förtryck och undergivelse kvinnor har fått utstå och BH:n är det som håller inne brösten och som gör att de inte blir synliga. Det kvinnliga könet framställs inte här som passivt och det vi brukar tillskriva det klassiskt kvinnliga. Kvinnan i låttexten är aktiv och vill påverka de strukturella ojämlikheterna mellan könen.

Likande exempel finns i Silvana Imams låt *Jag svär på min mamma*. Den kvinnliga gestaltningen tar inte den form vi är vana att se. Imam är öppet lesbisk och hennes

⁵⁵ Feven, *Bränn BH:n*. <http://artists.letssingit.com> (Hämtad 2014-05-26)

⁵⁶ Ibid. (Hämtad 2014-05-26)

⁵⁷ Ibid. (Hämtad 2014-05-26)

låttexter kan uppfattas som manliga/grabbiga inom det som klassas som det normala inom det heteronormativa. Det kan identifieras ett flertal uttryck för ett maskulint genus som inte är förenligt med det Imams kvinnliga kön som bland annat ”Jag är en fakkin gee”⁵⁸ (gee är slang för det amerikanska uttrycket för gangster), ”Imam har tagit över inte Allah”⁵⁹, Det blir guld när jag lägger handen på/ Silver runt min nacke och jag håller gamet låst/ Alla ni kan snacka men det slutar med ridå”⁶⁰. I exemplen uppvisar Imam en självsäkerhet som inte är förenlig med den vanliga bilden av hur en kvinna ska vara. Dessa uttryck kan anses vara representativa för det maskulina genuset med karaktärsdrag som självsäkerhet, tuff attityd, extrovert och kontroll.

Genom användandet av det språk som Feven gör i den här texten leker hon med de rådande diskursiva praktikerna (den heteronormativa). Att en kvinna ska ta en sådan här stor plats och göra revolution kan tolkas som provocerande och olämpligt för den som lyssnar. Feven använder det bildliga språket av en anledning och den anledningen för att skapa uppmärksamhet och göra något kontroversiellt. Här används den nakna kvinnliga bysten som det provokativa och ”onormala” i den bemärkelsen att kvinnor inte ska gå barbröstade på offentliga platser och då bryter detta mot den heterosexuella matrisen. Kvinnan lever inte upp till den performativa reproduceringen av sitt ”naturliga” kön och genus då det inte är representativ för en kvinna.⁶¹ Det finns andra exempel på när kvinnor använder sina kroppar för att använda dem som ett redskap för att dels väcka uppmärksamhet och publicitet men också för att ta tillbaka den egna kroppen. Aktivistgruppen Femen skriver slogans på sina nakna barbröstade kroppar och genomför aktioner på offentliga platser.⁶² Det finns således en feministisk diskurs representerad och återfinns även i *Jag svär på min mamma* som också uttrycker ett förespråkande för den kvinnliga kampen och frigörelsen. Kvinnan är självständig och borde frigöra sig från ett manligt förtryck. I *Jag svär på min mamma* anges också en homosexuell diskurs då Imam rappar ”Alltså ärligt jag är inte straight jag är lesbisk”.⁶³ Båda texterna är innehållsmässigt väldigt rika den interdiskursiva graden är väldigt hög. Det faktum att diskurserna som kan identifieras i låttexterna är av en normbrytande karaktär och inte stämmer överens med uppfattningen om hur en kvinna ska vara eller att den normaliserade

---

⁵⁸ *Jag svär på min mamma*, Silvana Imam. <http://rap.genius.com/Silvana-imam-svar-pa-min-mamma-lyrics> (Hämtad 2014-08-19)

⁵⁹ Ibid. (Hämtad 2014-08-19)

⁶⁰ Ibid. (Hämtad 2014-08-19)

⁶¹ Butler, *Könet brinner!*, 77-78.

⁶² Femen, About. <http://femen.org/about> (Hämtad 2014-05-27)

⁶³ *Jag svär på min mamma*, Silvana Imam. <http://rap.genius.com/Silvana-imam-svar-pa-min-mamma-lyrics> (Hämtad 2014-08-19)

heterosexuallitet inte är den självklara sexualiteten gör att texterna avviker från den heterosexuella matrisen och inte nödvändigtvis reproducerar normerna inom den.

6 Diskussion

Nedan kommer en diskussion om analysen att följa. Den har delats in i avsnitt som diskuterar den reproducerande delen och den avvikande samt en kortfattad sammanfattning av analysen.

6.1 Sammanfattning av analysen

Hiphopkulturen skiljer sig inte från samhället i allmänhet utan präglas lika mycket av den heterosexuella matrisen som den resterande samhällsordningen. Heteronormen sätter starka spår i vårt beteende, sätt att vara och uttrycksmässigt vilket har varit tydligt genom hela analysen av låttexterna. För att återknyta till min teori och metod så kan vi se följande: vi har genom att (1) analyserat den kommunikativa texten för att se hur det diskursiva könet, genus och sexualiteten uttrycks i texterna för att sedan (2) identifiera de diskursiva praktiker som producenten och tolkaren kan tänkas associera texten med för att sedan med hjälp av 1 och 2 fastställa (3) den sociala praktiken. Utifrån Butler teori om föreställningen om kön, genus och sexualitet som naturliga har vi kunnat identifiera ett flertal föreställningar om det fiktiva (enligt Butler) könet och genuset där det manliga könet uppvisar det maskulina genuset och det kvinnliga könet det feminina genuset. Den performativa talakten som skapas genom detta språkbruk bidrar till en fortsatt bibehållen makt för det heteronormativa. Så länge vi fortsätter att utföra performativa handlingar såsom talakterna i låttexterna kommer heterosexuallitet vara normen. Genom att relationen mellan man och kvinna, maskulin och feminin fortsätter att varit i kontrast till varandra upprätthålls en heteronorm vilket leder till att fortsätter att finnas ”typiska” kvinnliga och manliga beteenden, klädsel och egenskaper.⁶⁴

---

⁶⁴ Butler, 1990. p. 36-37.

6.2 Reproduktion

I flera av låttexterna kan en se och identifiera reproduktioner av kön och sexualitet. Av de låttexter som har undersökts så reproducerar de flesta låtarna köns- och sexualitetsnormer som överensstämmer med den heterosexuella matrisen. Att svenska rap också till stor del är påverkad av en väldigt stark heteronorm är mycket syndlig men inte heller så konstigt eftersom stora delar av samhället är det.

I analysen har vi sett flera exempel på hur kön och sexualitet reproduceras genom att exempelvis motsatta kön uttrycker en önskan om att ens partner ska ha specifika egenskaper som kan härledas till den heteronormativa uppfattningen om könens egenskaper inom ett heterosexuellt förhållande. Genom att dessa uttrycks genom talakter möjliggörs och föreställningen om ett ”naturligt” kön som en form av verklighet och sanning. Heteronormativa föreställningar om kön och sexualitet som sanna kan inte fortsätta att existera om vi inte aktivt uttrycker dem och som i låttexterna ”talar” dem. Att det i vissa ⁶⁵texter finns uttryck som uppfattas som homofobiska kan också härledas till den heterosexuella matrisens starka påverkan på vår uppfattning gälland vad som är ”rätt” eller ”fel” när det kommer till frågan om sexualitet. Det finns i texter uttryck som visar på en rädsla för att inte uppfattas som heterosexuell och denna rädsla handlar om att en vill passa in i den mall som finns utstakad för oss redan när vi föds. Enligt Butler så bygger denna rädsla på att det har skapats en maktordning där det heteronormativa begäret är det normala i en sexuell relation.⁶⁶

6.4 Avvikelser

Som redan nämnt så präglas stora delar av analysen av exempel som verkar inom och definierar den heterosexuella matrisen. Men som vistats i analysen så finns det några exempel på hur avvikelser från det heteronormativa kan uttryckas. När (i det här fallet) kvinnor antar något som liknar det manliga genuset maskulint så sker det en avvikelse i den heterosexuella matrisen. Just detta fenomen då en kvinna avviker från sitt påstådda ”naturliga” feminina genus kallar Butler för butch. Med butch menar Butler att en lesbisk kvinna inte klär sig, betar sig eller uttryck sig enligt heteronormen för vad som är feminint. Femme är ett annat uttryck

---

⁶⁵ Rosenberg, 2002. p. 70-72.

⁶⁶ Butler, 1990. p. 63-65.

som Butler använder när hon ska förklara en lesbisk kvinna men som anar det feminina genuset men hon är likväl inte normaliserad inom heteronormen då hon är homosexuell.⁶⁷ I analysen finns en text som är skriven av en lesbisk kvinna men hennes sätt att uttrycka sig och beskriva situationer faller inte inom ramarna för den heterosexuella matrisen då hon har flera karaktärsdrag av vad som anses vara maskulint. Detta leder till ett avvikande beteende och detta kan ses som en första väg för att bryta igenom den heterosexuellt strukturerade maktordning. Men för att göra detta behövs fler upprepningar av liknande händelser. Som Butler och Foucault menar att diskurser och maktordningen tillkommer genom att tidigare diskurser och händelser upprepas och kräver en upprepning i stor omfattning för att bli socialt accepterad.⁶⁸

6.5 Slutdiskussion

Men de exempel som har lyfts fram i analysen kan en konstatera att könsnormer påverkar oss överallt i vårt dagliga liv som i raptexter. I uppsatsen har inget förslag lagt fram på hur en kan motverka de förtryckande normer mot det verkar vara ”onormalt” och ”främmande”. Det har inte heller varit min avsikt med denna uppsats. Att komma med ett sådant förslag grundat på det underlag som har tagits fram i uppsatsen skulle det inte kunna uppfattas som empiriskt och tillförlitligt. Syftet med denna uppsats har varit att belysa de köns- och sexualitetsnormer som finns i vårt samhälle och hur de påverkar oss i det dagliga livet. Många av oss, med mig själv inräknad, kämpar för hbtq-personers ökade rättigheter och för en normalisering kring andra sexualiteter än den heterosexuella. Men ändå så upprepar vi dagligen de könsnormer som är bidragande till den heterosexuella matrisen fortsatta övertag som normbildande. Med detta sagt så vill jag poängtera att meningen inte är att det skulle vara något fel med att bete sig feminint som kvinna utan felet är att det inte ska finnas någon normbildning som säger åt *dig* som person och individ hur du ska vara. Med hjälp av raptexterna som material har denna problematik belyst.

---

⁶⁷ Butler, 2006. p. 31, 198. Se även Rosenberg, 2002. p. 80. För vidare förklaring om Butch/Femme begreppen.

⁶⁸ Rosenberg, 2002. p. 96.

Referenser

Elektroniska artiklar

Baker-Kimmons, Leslie och McFarland, Pancho. The rap on chicano and black masculinity: A content analysis of gender images in rap lyrics. *Race, Gender & Class* Volume: 18 (2011): p. 331-344

<http://eds.b.ebscohost.com.ludwig.lub.lu.se/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=2&sid=872f4390-41a7-4117-88df-6146705a749d%40sessionmgr115&hid=102> (Hämtad 2014-05-23)

Bergren, Kalle. Degrees of Intersectionality: Male Rap Artists in Sweden Negotiating Class, Race and Gender.

Gupta-Carlson, Himanee. Planet B-Girl: Community Building and Feminism in Hip-Hop. *New Political Science* Vol. 32 Issue 4 (2010) : 515-529. doi:10.1080/07393148.2010.520438

Phillips Layli, Reddick-Morgan Kerri, and Stephens, Dionne Patricia. Oppositional Consciousness within an oppositional realm: The case of feminism and womanism in rap and hip hop 1976-2004. *Journal of African American History* Vol. 90 Issue 3 (2005), p253-277. <http://eds.a.ebscohost.com.ludwig.lub.lu.se/eds/pdfviewer/pdfviewer?sid=ab04717b-882d-4aa1-8f98-5bc4effdeda6%40sessionmgr4005&vid=2&hid=4211> (Hämtad 2014-05-18)

Böcker

Butler, Judith. *Genus ogjort: Kropp, bergär och möjlig existens*. Sverige: Norstedts Akademiska Förlag, 2006.

Butler, Judith. *Gender Trouble*. London & New York: Routledge, 1990.

Butler, Judith. *Könet brinner! Judith Butler. Texter i urval av Tiina Rosenberg*. Natur och Kultur: Stockholm, 2005.

Chang, Jeff. *Can't stop Won't stop, A history of the Hip-Hop generation*. United states of America: St. Martin's Press, 2005.

Fairclough, Norman. *Discourse and social change*. Cambridge: Polity Press, 1992.

Jeffries, Michael, P. *Thug Life: Race, Gender and the meaning of hiphop*. Chicago: The University of Chicago Press, 2011.

Lykke, Nina. *Genusforskning- en guide till feministisk teori, metodologi och skrift*. Stockholm: Liber, 2009.

Ogbar, Jeffery O.G. *Hip-Hop Revolution: The Culture and Politics of Rap*. Kansas: University Press, 2007.

Rosenberg, Tiina. *Ilska, hopp och solidaritet: Med feministisk scenkonst in i framtiden*. Stockholm: Bokförlaget Atlas, 2012.

Rosenberg, Tiina. *Queerfeministisk agenda*

Strage, Fredrik. *Mikrofonkåt*. Sverige: Bokförlaget Atlas, 2001.

Tollin, Katharina. och Törnqvist, Maria. *Feministisk teori i rörliga bilder*. Malmö: Liber AB, 2005.

Toop, David. *Rap Attack 2: African Rap to Global Hip Hop*. London and New York: Serpent´s Tail, 1991.

Winter, Jörgensen, Marianne. och Philips, Louise. *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur, 2000.